

Szolgálni szeretetben és alázatosságban

Lekció: 1Kor 4.1-6/Textus: Jn 21.15-17

2014. március 23. este

Bevezetés

Egy gyülekezetben többféle szolgálat, szolgálati lehetőség van. Ha belép valaki a templomba, aki nem hallott a keresztyénségről, vagy csak keveset tud róla, azt látja, hogy van, aki egy pulpitus, vagy szószék mögött áll, és beszél, és vannak, akik a pulpitus mögött álló embert hallgatják. Aztán látja, hogy vannak olyan, akik gitárokkal, egyéb hangszerekkel kiállnak előre, és hangosabban, határozottabban énekelnek, mint a többiek. Konstatálja, hogy vannak, akik a bejáratnál embert köszöntik az ajtón belépő embert, és eligazítják. Látja, hogy vannak, akik az úrvacsorai kenyeret előkészítik, megterítenek. Látja, hogy valaki ül egy kis teremben, számítógépek és mindenféle kábelek között, aki felel a vetítésért. Azaz sokféle embert látna, sokféle szolgálattal.

Előszörre furcsának tűnhet ez: miért ők állnak kint, miért nem mások? Talán, mert fizetik őket? Ha nem fizetik, akkor mi hatja, motiválja őket; mi vesz rá valakit, hogy hetente kiálljon, és erről a könyvről, a Szentírásról hosszasan beszéljen, vagy kiálljon, és énekelgessen, vagy fogadja az éppen betoppanót? Éppen nincs jobb dolga, vagy ennyire élvezik ezt a „gyülekezetedit”?

Ezekre mind felfigyelne a felületes szemlélő, de sok mindenre nem figyelne fel: arra pl., hogy volt, aki szolgált, de most valamiért nem teszi. Volt, aki régebben járt istentiszteletekre, de valamiért egy ideje nem jár. Nem látná azokat, akik egykor buzgón részt vettek a gyülekezet életében, azután idővel, szépen lassan elmaradtak. Nem látna bele az itt lévők szívébe sem: milyen kétségeik lehetnek, milyen kudarcuk voltak; milyen krízisek lehettek a hitükben. Azaz min mentek keresztül, mire kiálltak ide, mire eljutottak oda, hogy hetente eljönnek, és teszik a dolgukat. Ezt külső szemlélőként nem látja az ember, hiszen végigtekintve, minden szép rendben történik.

Ha váltunk a nézőpontra, és mi, akik itt vagyunk, és valamilyen szolgálatot végzünk, tekintünk magunkra, pontosan tudjuk, hogy volt, amikor könnyebben ment, és volt, amikor nehezebben a szolgálat. Volt, amikor úgy éreztük, annyi erőnk és olyan erős motivációnk van, hogy bármit megtennénk –még más helyett -, és volt, amikor legszívesebben otthon maradtunk volna; talán azért mert megfáradtunk, kiégtünk, egy pillanatra értelmetlennek tűnt az egész.

Logikusnak tűnik a gondolat, hogy bezzeg az apostolok, vagy az ősegyház, ők még látták Jézust személyesen, de ha nem is látták, legalább azoktól az emberektől hallottak róla beszámolókat, akik még személyesen, két szemükkel látták őt, vele éltek, vele voltak éjjel-nappal. A Biblia azonban tele van ennek ellentmondó történettel. Anélkül, hogy részleteznénk ezeket, egyet kijelenthetünk: az apostolok olyan emberek voltak, mint mi: semmivel sem

voltak különbek. Ugyanúgy viselkedtek, mint most mi, azzal a különbséggel, hogy testi valójában ismerték Jézust. A felolvasott igeszakasz, ill. az azt megelőző események is erről tanúskodnak.

Mindamellet János evangéliumának legdrámaibb jelenetéről van szó, amelyben azt mutatja be az evangélista, hogyan fogadja vissza, majd hogyan helyezi be újra a szolgálatba –és erősíti meg ott- Jézus a kudarcot vallott tanítványát.

Miért fontos ez nekünk? Egyrészt azért, mert amint említettük, tőlünk sem idegen az elbizonytalanodás, az elakadás. Azonban ahhoz, hogy megértsük az elakadás okát, meg kell értenünk eleve azt is, hogy mi motivál a keresztyén életben, és azon túl a szolgálatban? Valóban tegyük fel a kérdést: miért csinálom azt, amit csinállok?

J.C.Ryle, egykori anglikán püspök mondta azt, hogy sem a tudás, sem az orthodoxia (a helyes tanok melletti kiállás és az azokhoz való ragaszkodás), sem az Isten imádatának megfelelő formái, sem a tiszteletre méltó erkölcsi élet nem tesz valaki önmagában keresztyénné. A kérdés: szeretjük –e Jézust? Ez a lényeg, és ezt kérdezi Pétertől is, személyesen Jézus a Jn 21-ben.

1.Krisztust szolgálni alázatosságot követel

Ne felejtjük el, hogy Péter a főpap udvarában, a tűz mellett háromszor tagadta meg Jézust. Ez alkalommal csuromvizesen áll egy másik tűz mellett, hogy felmelegedjen és megszáradjon, és -bizonyos értelemben - Jézus a korábbi kínos helyzetébe taszítja vissza Pétert.

Ahhoz, hogy a helyzet drámaiságát a maga teljességében megértsük, menjünk vissza egy kicsit a történetben, és képzeljük magunkat Péter helyébe: képzelj el, hogy te vagy a tanítványok vezetője; három évig az Úr Jézussal voltál, őt követted; bízta benne, szeretted őt; vezetett, irányított végig, megmondta, hogy mit és mikor tegyél; gondoskodott arról, hogy mit egyél, táplált, elszállásolt, gondoskodott rólad és szeretett. Amikor a leginkább szenvedett, amikor a kínok kínját élte át, te aludtál, ahelyett, hogy imádkoztál volna, ahogy direkt kérte; miután elvitték, hogy keresztre feszítsék, titokban követted; de amikor nem sokkal később, bizonyos emberek kérdezősködni kezdtek, és meggyanúsítottak azzal, hogy ismerted, és a tanítványa voltál, elkezdted aggódni az életedért, féltél, és megtagadtad őt, egyszerűen letagadtad. Egy fiatal lány elég volt ahhoz, hogy gyávának bizonyulj; majd láttad Jézust meghalni, láttad, ahogy a sírba helyezik, és később láttad, hogy feltámadt.

Mindezek után odamegy hozzád, belenézi a szemeidbe, és feltesz egy egyszerű kérdést:

Jobban szeretsz-e engem, mint ezek? - Igen, Uram, te tudod, hogy szeretlek téged! - Legeltesd az én bányáimat!

Szeretsz-e engem? - Igen, Uram, te tudod, hogy szeretlek téged. - Őrizd az én juhaimat!

Szeretsz-e engem? - Uram, te mindent tudsz; te tudod, hogy szeretlek téged. - Legeltesd az én juhaimat!

„Szeretsz-e engem?” Ez a kérdés az egész beszélgetés középpontja, és az egész téma szíve. Ez az, amire a keresztyén emberek egész életüket, szolgálatukat alapozzák: szereted-e Jézust? Ha egy dologra akarnánk az egész keresztyénséget redukálni, akkor talán ez a kérdés lenne a legtalálóbbr: „szeretsz-e engem”. Ez Jézus kérdése, és Péternek ezzel a kérdéssel kell megbirkóznia.

Talán emlékezünk, hogy a húsvéti vacsorán, a „felső” szobában, talán a pohár bortól felbátorodva, Péter ragaszkodik hozzá, bizonygatja, hogy az ő Ura iránti elkötelezettsége felülmúlja a többi tanítvány hűségét: „*Ha mindenki meg is botránkozik, én akkor sem.* (Mk 14,29)” Úgy tűnik, mintha Jézus most Pétert saját bátor kijelentésére emlékeztetné, amikor megkérdezi: „jobban szeretsz –e engem mint ezek?” Más szavakkal: Simon, tisztában vagy saját gyengeségeddel? Péter azonban megtanulta a nehéz/ kínos leckét, és alázatos szívvel, immár mindenféle fennhéjázó dölyfösség nélkül, csak annyit mond: Uram, tudod, hogy szeretlek téged.

Mi lehetett az oka annak, hogy Péter megtagadta Jézus?

Az, hogy Péter nem gondolt Jézusra. Péter magára, Péterre gondolt: „lehet, hogy szenvednem kell, uh, lehet, hogy zaklatni fognak. Lehet, hogy ez sokba fog kerülni nekem.” Pétert azonban most már megerősít Jézus: „Ha szeretsz engem, gondold valaki másra. Foglalkozz valaki mással. Alázd meg magad, másokért.” Péternek nem szabad magára fókuszálnia, hanem valaki másba kell a bizalmát vetnie. Ez a lényege, az esszenciája a Krisztus iránti szeretetnek. Krisztus szeretni nem egyenlő a benne elnyert javak önző fogyasztásával. Gondolhatom ugyanis: „minden rendben van, a teológiám szilárd alapokon nyugszik, a bűneim meg vannak bocsátva, olvasom a Bibliát, imádkozom, keresztyén barátaim vannak, az életem tűrhetően folyik és viszonylag rendezett. Mindenem megvan, amire szükségem van.” Látnunk kell azonban, hogy nem ez a cél. A cél nem ér véget nálam („révbe értem, kikötöttem, jó helyen vagyok”).

És Jézus nem is hagyja annyiban, tovább foglalkozik Péter lelkével; el akarja távolítani a szégyenét. Még kétszer szegezi Péternek a kérdést: Szeretsz engem? Előbb említettük, hogy egy fiatal lány a főpap udvarában háromszor kérdezett rá Péternél a Jézussal való ismeretségére, és Péter - az egykor büszke Péter - háromszor letagadta, hogy egyáltalán ismerte őt. Mit látunk most: három kérdést Jézus részéről, majd három egyszerű helyeslést Péter részéről, az immár szelídebbé vált tanítványtól. Istennek szolgálni nem követeli meg a tökéletességet; alázatosságra van szükség, hogy belássuk, meglássuk saját tökéletlenségünket, gyengeségünket.

Nem kell tehát hatalmas tanítónak lenned ahhoz, hogy Istent szolgálj; nem kell hihetetlenül tehetségesnek lenned. DE: az alázatosságban kell „dicsekedni”, taníthatónak kell lenni. Csak azok, akik alázatosak, akik tisztában vannak saját gyengeségeikkel, saját elégtelenségükkel, csak azok tudnak szolgálni az Istennek.

2.Krisztust szolgálni szeretetet követel

Jézusnál a szeretet prioritást élvez (nem véletlen, hogy mindhárom kérdés erről szól). De milyen kapcsolatban van ez a szolgálattal? Sokféle szolgálat létezik. És bár Kálvin János ezt az igeszakaszt elsősorban lelkészekre, a pásztorokra vonatkoztatja, én mégis úgy gondolom, nyugodtan kimondhatjuk, hogy mindenkire igaz, aki szolgál, bármilyen formában tegye is azt: Jézus szavai arról tanúskodnak, hogy senki sem tudja hűségesen és odaadóan szolgálni az egyházat, és senki sem tud kitartani a nyáj legeltetésében, gondozásában, ha nem nézünk tovább magunkon és a másikon.

De milyen is ez a szeretet? A szeretet nem egyszerűen annyi, hogy „szeretlek itt, ezen a láthatatlan helyen.” Inkább a következő: „Szeretlek ezen a látható helyen, a kezeimmel, az életemmel; minden erőmmel; mindenemmel, amim van. Szeretlek a nyilvánosság előtt (Péter először pont itt bukott el- bizonygatta, hogy Jézus szereti, de amikor először kellett volna megmutatnia igazán, akkor nem tette). Úgy szeretlek, hogy azt mindenki lássa. „Praktikus”, gyakorlati, megfogható módon szeretlek.” Jézus azt mondja Péternek: „ha szeretsz, tegyél valamit.” Valójában Jézus azt parancsolta Péternek, hogy azt tegye, amit ő is tesz: „legeltesd az én juhaimat”, ami metaforikus kifejezése annak, hogy „legyél pásztor, és gondoskodj a bennem hívókról.” Tulajdonképpen mindezzel nagyon egyszerű dolgokat mond Jézus: „tanítsd őket az Írásra! Szeresd őket! Bátorítsd őket! Adj nekik tanácsot! Vigasztald őket! Gondoskodj róluk! Tápláld őket!” Mindezzel Jézus egyszer és mindenkorra megteremtette annak a lehetőségét, hogy Péter ne essen vissza nárcizmusába, hogy többé ne saját magára fókuszáljon.

Az Igében azt olvassuk: „legeltesd az én juhaimat!”. A „legeltetés”, a nyáj pásztorolása persze nem könnyű feladat, sőt, fáradságos és nehéz; sokszor egészen keserves. Egy prédikátor egyszer azt mondta, hogy semmi sem nehezebb annál, mint az embereket Isten „igája” alatt tartani. Hiszen sokan közülük gyengék és erőtlenek, mások bizonytalanok, tompák, vagy lusták, megint mások túl kemények, önféjűek és szinte taníthatatlanok. Sőt, mindezekhez még hozzá tehetjük sokak hálátlanságát, vagy azokat, akik kihoznak a sodrunkból. Borítékolható, hogy nem fog az ember állhatatosan megmaradni, kitartani a szolgálattal, ha csak nem Krisztus szeretete uralkodik a szívében, ha magát, a saját vágyait, elképzeléseit a háttérbe szorítva nem kizárólag neki szenteli magát; neki, aki felül tud kerekedni minden akadályon. Azoknak, akik az egyházban vezetésre, vagy egyéb más szolgálatra hívtak el az, soha nem szabad megfélemedezniük arról, hogy ha helyesen, hűségesen és tisztességesen akarják végezni a szolgálatukat, akkor mindig Krisztus szeretetéből kell kiindulniuk; ebből kell meríteniük, hiszen ez a hajtóereje mindennek; minden szolgálatnak, amit végzünk az egyházban.

Természetesen mindez nem azt jelenti, hogy a kegyesség, a hívő érettség, a bibliaismeret lényegtelen lenne. Amit hangsúlyozunk, az az, hogy a szeretet jelentőségében és fontosságában minden mást megelőz a sorban. Azok, akik mélyen szeretik az Istent, természetes adottságaik és képességek tekintetében kisebbek lehetnek, mint mások, mégis sokkal többet tudnak tenni Isten országáért, mint azok, akik bár tehetségesek, de nélkülözik a szeretetet. Ekképpen Jézus azt mondja Péternek: hagyd abba a hencegést, az erőd

bizonygatását, ne gyere a felsőbbrendűségeddel és a kegyességeddel. A kérdés egyszerűen az: szeretsz engem?

3.Mit jelent ez a gyakorlatban?

Közülünk senki sem apostol; mi más módon szolgálunk az Istennek. Vagyunk páran, akik lelkipásztorként szolgálunk. De mindenkire érvényes a gyülekezetben, hogy Krisztus szolgálatára kapott elhívást. Nem kell kizárólag a leglátványosabb, a látszólag legfontosabb szolgálatokra gondolni: Istent szolgálod akkor is, ha tiszteled a férjedet, vagy ha gondoskodsz a családotról. Isten szolgálod, ha segítesz a felebarátodon, ha reményteljes szavakkal bátorítod őt. Isten szolgálod, ha tanítasz, kisebbeket vagy nagyobbakat. Isten szolgálod, ha az iskolában azért tanulsz, az a célod, hogy egyre jobban megismerd és megértsd Isten teremtett világát. Akár evangelizálunk, közvetlen módon tanúságot téve Krisztus evangéliumáról, akár egyéb területen szolgálunk. „Egyszerű” gyülekezeti tagokként is szolgálunk, hiszen az életünk is szolgálat, hiszen a leghétköznapiabb dolgainkban is tanúságot tehetünk Krisztusról, arról, hogy ő a mi mesterünk, és mi őt követjük. Ezért nincs olyan ember –egy sem- a gyülekezetben, aki ne lenne érdekelt abban, hogyan szolgálhatna megfelelően.

Nézzük hát meg, hogy az ige üzenete alapján mire érdemes odafigyelnünk:

Először: emlékezzünk arra, hogy Jézus azt akarja, hogy szívedből szeresd. Ez az, ami a keresztyének szolgálatát egyáltalán lehetővé teszi, és a maga nehézségeivel együtt széppé és örömteljessé is. Mondhatja persze valaki azt közületek: „de hát elhagytam Istent, elbuktam; ostoba voltam, bűnbe estem, és félek Isten elé állni, félek rendezni vele a helyzetemet.” Igen, vannak ilyen helyzetek; ez történt Péterrel is. Azonban Krisztus nem kényszerít ki újabb ígéreteket Pétertől; (és milyen érdekes, hogy Jézus korábban sem kényszerített ki ígéreteket tőle; azelőtt sem, hogy Péter letagadta volna –Péter vállalt magára ilyeneket), csak annyit kérdez: „szeretsz engem?”

Az Isten kegyelmes, és kegyelmességében még a nagy kudarcainkon, hibáinkon, gyengeségünkön is túllát, megbocsátja azokat, ha a szívünkben ott van, ami a legfontosabb: Isten szeretete!

Másodszor: meg kell tanulni az alázatosság leckéjét. Sok keresztyén úgy gondolja, hogy ha nem vétkezik, akkor tud csak szolgálni. De Jézus azt mondja Péternek, hogy mivel most már ismered a hibáidat, tisztában vagy a gyengeségeiddel, képes vagy szolgálni az én erőmben. Itt nem egyszerűen arról van szó, hogy kevesebbnek, vagy kisebbnek kell tartanod önmagad: inkább arról, hogy miközben magad kevesebbnek tartod, közben tartsd Istent annál többre. A már említett J.C.Ryle mondta, hogy azok, akik nagyon nagy kísértéseket éltek át, nagyobb alázatosságot tanúsítanak, hiszen több tapasztalattal rendelkeznek saját bűnösség mivoltukat illetően; az ilyen lelkészek általában a leggyengédebbek, igazán együtt érzők és figyelmesek a gyenge, sérült és remegő hívőkkel szemben. Ugyanez igaz azt hiszem azokra is, akik nem lelkészek: amikor az alkalmatlanságod végül találkozik Istennel, akkor válsz igazán alkalmassá!

Harmadszor: Oda tudsz állni Isten elé őszintén, hogy „Istenem, te mindent tudsz; te tudod, hogy szeretlek”? Sokan mondják azt, Istennek, hogy „te tudod, hogy hiszek a Szentháromságban, tudod, hogy jelen vagyok az egyházban, a gyülekezetben”, vagy „tudod, hogy nem lopok”, vagy „tudod, hogy kálvinista vagyok”, „tudod, hogy megintettem helyesen a felebarátomat, hogy szükséges bűnbánatot tartania, hinnie, és jelen lennie a gyülekezetben.”, „Tudod, hogy a feleségemnek szóltam – a te Igéd szerint – hogy legyen engedelmes.” De vajon képes vagy –e Isten elé állni, és tudod –e azt mondani, egyszerűen és őszintén: „ismered a szívemet; tudod, hogy szeretlek”? Ha ennyit ki tudsz mondani, akkor alkalmas vagy a szolgálatra: akkor az erőtlenséged találkozott Krisztus erejével. Akkor az alkalmatlanságodat Krisztus alkalmassággá változtatta.

Ez azért fontos, mert Krisztus iránti szeretet köt minket a gyülekezethez, az egyházhoz, és ez az elsődleges. Innentől kezdve másodlagos, hogy az adott közösség hogyan közvetíti számomra Krisztus szeretetét. Lehet, hogy barátokon, gyülekezeti tagokon keresztül kerültünk kapcsolatba Krisztussal. Ők vezettek el hozzá bennünket. Az ő szeretete vett minket körül mindeddig. Azonban mindenkinél eljőhet egy nap, amikor valamit félreértesz, vagy valaki tényleg rosszul szól hozzád; amikor megsértődsz, amikor érzékenyen érint valami; megbántanak, vagy úgy érzed, hogy mellőznek. Ha ez megtörténik véletlenül, akkor mit mondasz? Ennyi volt, a varázs elszállt. Amikor úgy érzed - és lehet, hogy adott esetben jogosan érzed -, hogy most nem kaptad meg a gyülekezettől azt a szeretet, amit meg kellett volna kapnod? Ennél a pontnál jelenik meg előtted Krisztus kérdése: „szeretsz-e engem”. Ugyanis te már itt vagy. Valamiért itt vagy. A gyülekezet része, tagja vagy; nem határolódhatsz el; itt már túl egyszerű és leegyszerűsítő magyarázatnak tűnik a részedről, hogy a „gyülekezettől ezt és ezt nem kapom meg.” Ugyanis ha úgy érzed, nem kapod meg, te még mindig kimutathatod. Akkor is kiábrázolhatod, amikor nem látod azokon, akiken szerinted kellene. Ugyanis téged elsődlegesen az motivál, hogy Krisztus szereted, és nem az, hogy mennyire szeretnek téged.

Negyedszer: Ha pedig új vagy, akkor rájöhetsz, hogy itt nem emberekről van szó, hanem valami fontosabb, nagyobb áll minden mögött. Egy dolog, hogy befogadott egy közösség, és körbevesz a szeretetével. De koránt sem biztos – adja Isten persze -, hogy mindig ugyanúgy sugározza feléd azt a szeretetet, hogy ugyanúgy várnak rád; hiszen ők is emberek, amit előbb mondtunk megint csak igaz: lehet, hogy nekik is lesz egy rossz napjuk. De ha úgy tekintesz az egészre, mint ami mögött több van, mint kedves emberek kedves tevékenysége, akkor megláthatod, hogy az egész motorja, szíve, az esendő emberi szeretet alapja valójában az, hogy ezek az emberek elfogadták Isten mérhetetlen szeretetét, és most már ők is szeretik Krisztust.

Ámen!

(Márkus Tamás)